

MUĞLA

Ekonomik Görünüm Raporu

İçerik

- Muğla'nın sosyal yapısı
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- Muğla'nın finansal yapısı
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- Muğla'da turizm
- Muğla'da eğitim
- Muğla'da sağlık

- **Muğla'nın sosyal yapısı**
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- Muğla'nın finansal yapısı
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- Muğla'da turizm
- Muğla'da eğitim
- Muğla'da sağlık

- İllerde Yaşam Endeksi İl Sıralamaları ve Endeks Değerleri, 2015 verisine göre *Muğla*

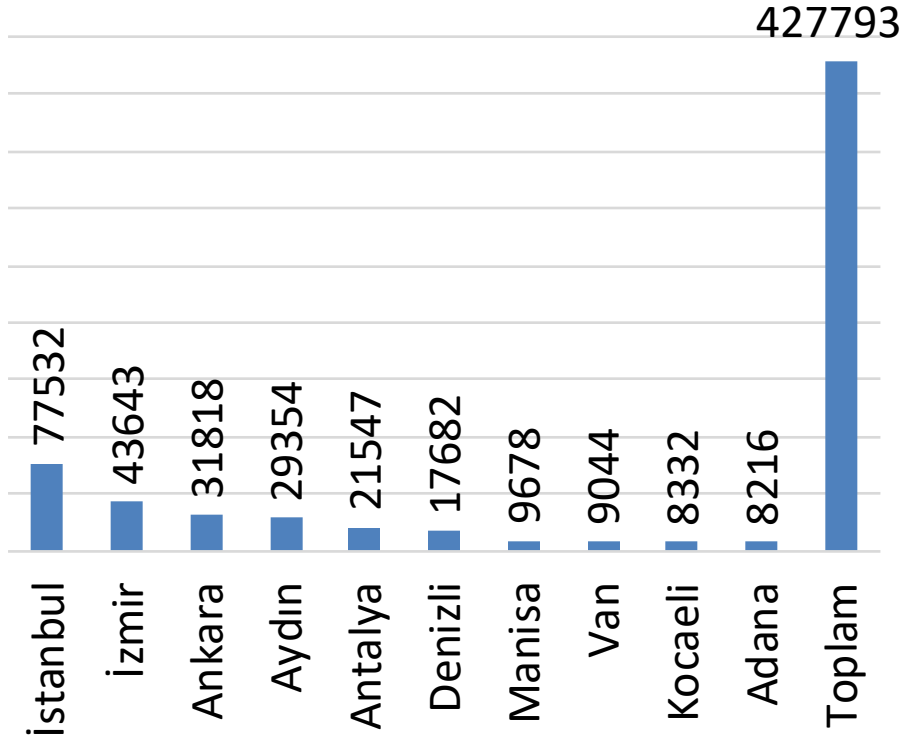
	Sıralama	Endeks
Konut	44	0,7455
Çalışma Hayatı	23	0,6272
Gelir ve Servet	15	0,5527
Sağlık	12	0,7042
Eğitim	26	0,6139
Çevre	16	0,6996
Güvenlik	81	0,3210
Sivil Katılım	28	0,4467
Altyapı ve Hizmet	22	0,5301
Sosyal Yaşam	30	0,4573
Yaşam Memnuniyeti	72	0,2920
Genel Endeks	45	0,5446

- İllerde Yaşam Endeksi İl Sırlamaları, 2015 verisine göre *Ege Bölgesi*

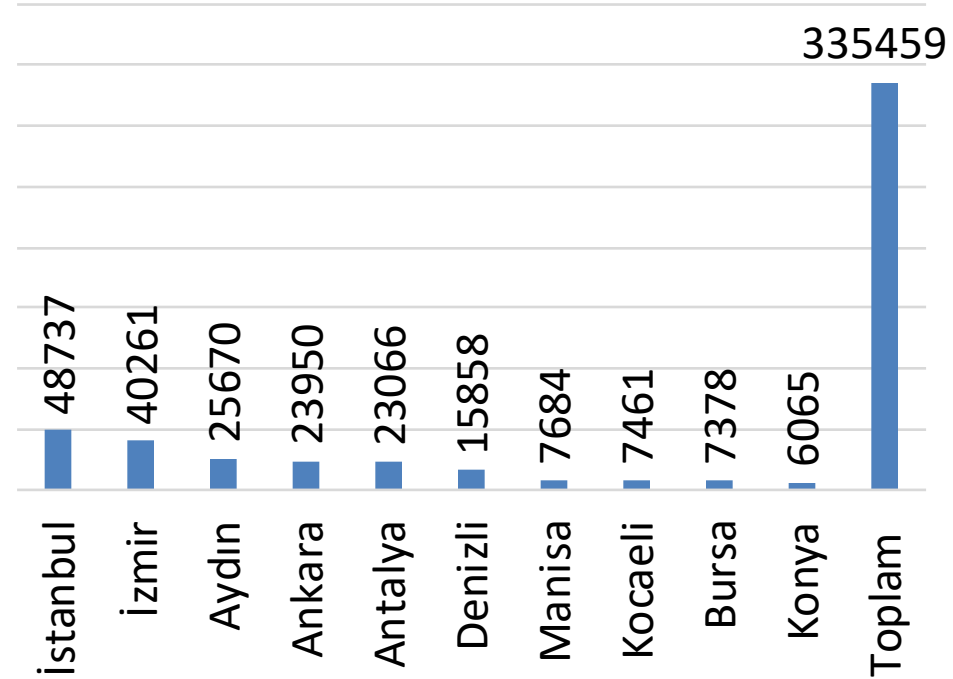
	Muğla	Kütahya	Uşak	Afyon	İzmir	Denizli	Manisa	Aydın
Konut-6/8	44	15	20	33	21	26	31	46
Çalışma Hayatı-6/8	23	3	4	15	60	17	11	32
Gelir ve Servet-3/8	15	16	13	47	3	17	50	34
Sağlık-2/8	12	24	19	13	16	10	20	17
Eğitim-3/8	26	20	30	48	31	11	47	28
Çevre-5/8	16	19	12	49	36	6	7	10
Güvenlik-8/8	81	6	27	8	66	68	44	69
Sivil Katılım-3/8	28	39	37	24	30	21	44	58
Altyapı ve Hizmet-4/8	22	42	40	34	2	25	14	18
Sosyal Yaşam-7/8	30	5	2	11	22	19	25	31
Yaşam Memnuniyeti-8/8	72	5	8	2	51	59	27	68
Genel Endeks-7/8	45	4	6	10	21	26	31	46

Muğla, 2008-2018 döneminde net göç aldı. Gelenlerin sayısı gidenlerden 92 bin kişi daha fazla.

Muğla hangi illerden göç alıyor?
(kişi sayısı, 2008-2018, ilk 10 il)

Muğla hangi illere göç veriyor?
(kişi sayısı, 2008-2018, ilk 10 il)

- 2018 yılında 34302 kişi Muğla'dan göç ederken, 52642 kişi Muğla'ya göç etmiştir. (Fark: 18340)

Muğla'da Geçici Koruma Kapsamında Suriyeli Sayısı

(05.09.2019 tarihli veri)

- Muğla'da geçici koruma kapsamındaki Suriyeli sayısı 15.232'tir.
- Geçici koruma kapsamındaki Suriyeli yerleşikliği açısından Muğla, Türkiye'nin 59. sırasındadır.

2013-2018 döneminde Muğla'nın 13 ilçesinden 12'sinin nüfusu arttı.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	İlçe Nüfusundaki Değişim (2013-2018)
Bodrum	140716	152440	155815	160002	164158	171850	22,13
Dalaman	35362	35958	37406	37364	39089	41351	16,94
Datça	17983	20156	20029	20513	20799	22261	23,79
Fethiye	140509	145643	147703	151474	153963	157745	12,27
Kavaklıdere	10878	10814	10759	10780	10780	10898	0,18
Köyceğiz	33777	34027	34363	34942	35325	36389	7,73
Marmaris	85801	88621	89630	90187	91871	94247	9,84
Menteşe (Merkez İlçe)	99911	102414	105860	108068	109979	112447	12,55
Milas	129128	132445	132437	134774	136162	139446	7,99
Ortaca	44227	44827	45875	46982	47697	48373	9,37
Seydikemer	59660	58771	61019	60306	59994	62246	4,33
Ula	23418	23610	23618	23877	24419	25294	8,01
Yatağan	45295	44783	44363	44504	44515	44940	-0,78
Toplam	866665	894509	908877	923773	938751	967487	11,63

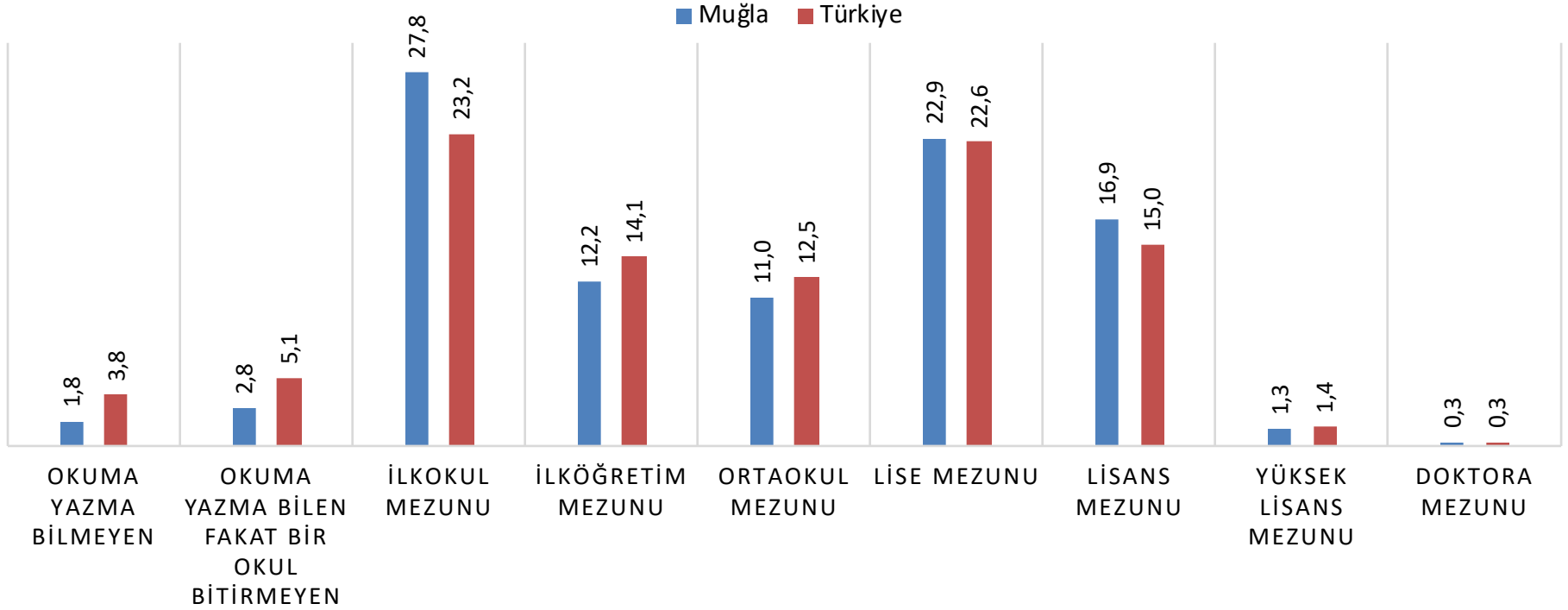
Nüfusu artan ilçeler

Nüfusu azalan ilçeler

Muğla, Türkiye geneline göre eğitim seviyesi yüksek nüfusa sahiptir

TÜRKİYE'DE VE MUĞLA'DA EĞİTİM DURUMU (15+ NÜFUS, 2017, %)

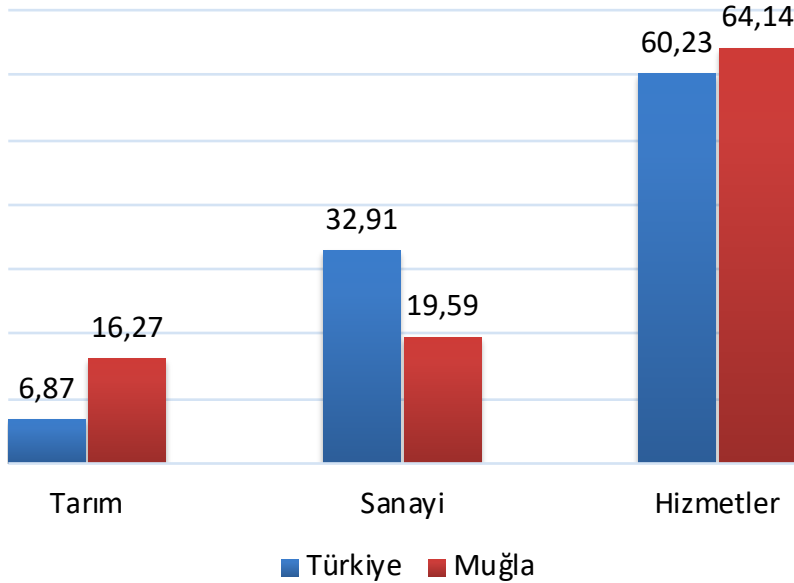

- + 15 yaş nüfustaki okuma yazma bilmeyenlerin +15 toplam nüfus içerisindeki yüzdesi, Türkiye ortalamasından daha azdır.
- + 15 yaş nüfustaki okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyenlerin +15 toplam nüfus içerisindeki yüzdesi, Türkiye ortalamasından daha azdır.
- İlkokul, lise ve lisans mezuniyeti oranı Türkiye ortalamalarından daha yüksektir.
- Okuma yazma bilmeyenlerin toplam nüfus içindeki payı en düşük olan altıncı ildir.

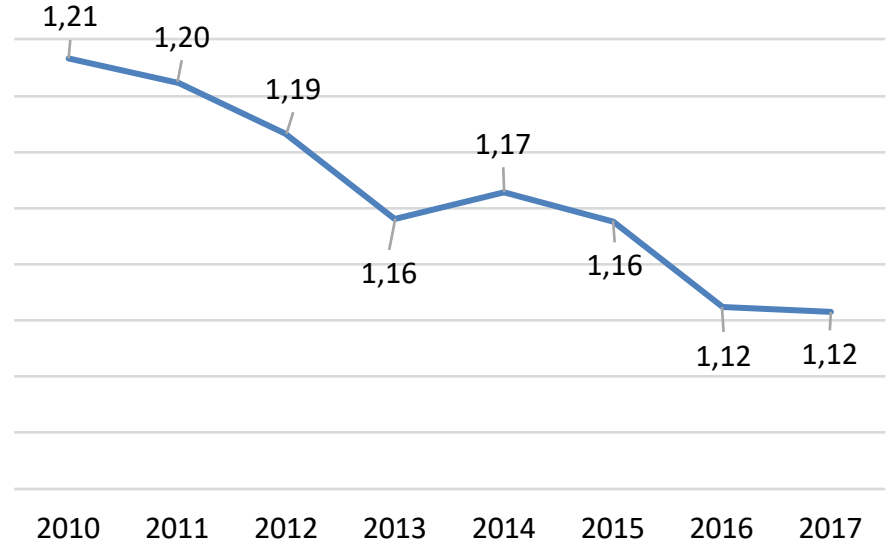
- Muğla'nın sosyal yapısı
- **Muğla'nın ekonomik yapısı**
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- Muğla'nın finansal yapısı
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- Muğla'da turizm
- Muğla'da eğitim
- Muğla'da sağlık

Muğla'da Gayrisafi Yurtiçi Hasıla içerisinde en yüksek pay hizmetler sektörüne aittir. Tarımın payı ülkenin genel payından daha yüksek iken, sanayinin payı daha düşüktür.

Gayri Safi Yurtiçi Hasıla İçerisinde İktisadi Faaliyet Kollarının Payı, 2017

Muğla'nın toplam GSYH içindeki payı

2010-2017 döneminde Muğla'nın toplam gayrisafi yurtiçi hasıla içerisinde aldığı pay azalma trendindedir.

Muğla'nın içinde yer aldığı bölge, işsizlik oranı verilerinde Türkiye ortalamasına kıyasla olumlu bir performans sergiliyor. (2018)

- İşgücü İstatistikleri Bölgesel Sonuçlar verisi incelendiğinde Muğla'nın içinde yer aldığı bölgenin İşsizlik Ortalaması (15-64 yaş) 7,1'dir. (Türkiye'deki bölgelerin ortalamaları: 10.7)

1	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt-TRC3	25,1
2	Van, Muş, Bitlis, Hakkari-TRB2	21,9
3	Şanlıurfa, Diyarbakır-TRC2	18,8
4	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye-TR63	14,4
5	İzmir-TR31	13,8
6	Kayseri, Sivas, Yozgat-TR72	13,5
7	Gaziantep, Adıyaman, Kilis-TRC1	13
8	İstanbul-TR10	12,5
9	Antalya, Isparta, Burdur-TR61	11,7
10	Adana, Mersin-TR62	11,4
11	Kırıkkale, Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir-TR71	11,3
12	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova-TR42	10,4
13	Ankara-TR51	10,2
14	Bursa, Eskişehir, Bilecik-TR41	9,2
15	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli-TRB1	8,6
16	Zonguldak, Karabük, Bartın-TR81	8,6
17	Erzurum, Erzincan, Bayburt-TRA1	7,8
18	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli-TR21	7,7
19	Aydın, Denizli, Muğla-TR32	7,1
20	Manisa, Afyonkarahisar, Kütahya, Uşak-TR33	7
21	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya-TR83	6,7
22	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane-TR90	6,5
23	Konya, Karaman -TR52	6,1
24	Balıkesir, Çanakkale-TR22	5,9
25	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan-TRA2	5,5
26	Kastamonu, Çankırı, Sinop-TR82	5,5

2017 yılında Muğla'da sigortalı çalışan sayısı bakımından *Bina İnşaatı, Perakende Ticareti ve Yiyecek-İçecek Hizmeti* işkolları öne çıkmaktadır.

Sektörlere Göre Sigortalı Çalışan Sayısı

	Sigortalı Çalışan Sayısı	Toplam İçindeki Payı
Bina İnşaatı	24835	13,66
Perakende Tic.	21125	11,62
Yiyecek Ve İçecek Hizmeti Faal.	13329	7,33
Konaklama	11831	6,51
Bina ve Çevre Düzenleme Faal.	8429	4,64
Kara Taşıma ve Boru Hattı Taşıma	6195	3,41
Özel İnşaat Faaliyetleri	5783	3,18
Eğitim	5143	2,83
Gıda Ürünleri İmalatı	5071	2,79
Bina Dışı Yapıların İnşaatı	4892	2,69

Sektörlere Göre Kayıtlı İşletme Sayısı

	İşyeri Sayısı	Toplam İçindeki Payı
Perakende Tic.	6243	17,83
Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faal.	3358	9,59
Bina İnşaatı	2707	7,73
Kara Taşıma ve Boru Hattı Taşıma	2089	5,97
Konaklama	1772	5,06
Gayrimenkul Faaliyetleri	1429	4,08
Özel İnşaat Faaliyetleri	1310	3,74
Bina ve Çevre Düzenleme Faaliyet.	1042	2,98
Toptan Tic.	1018	2,91
Toptan Ve Per. Tic. ve Mot. Taşıt. On.	894	2,55

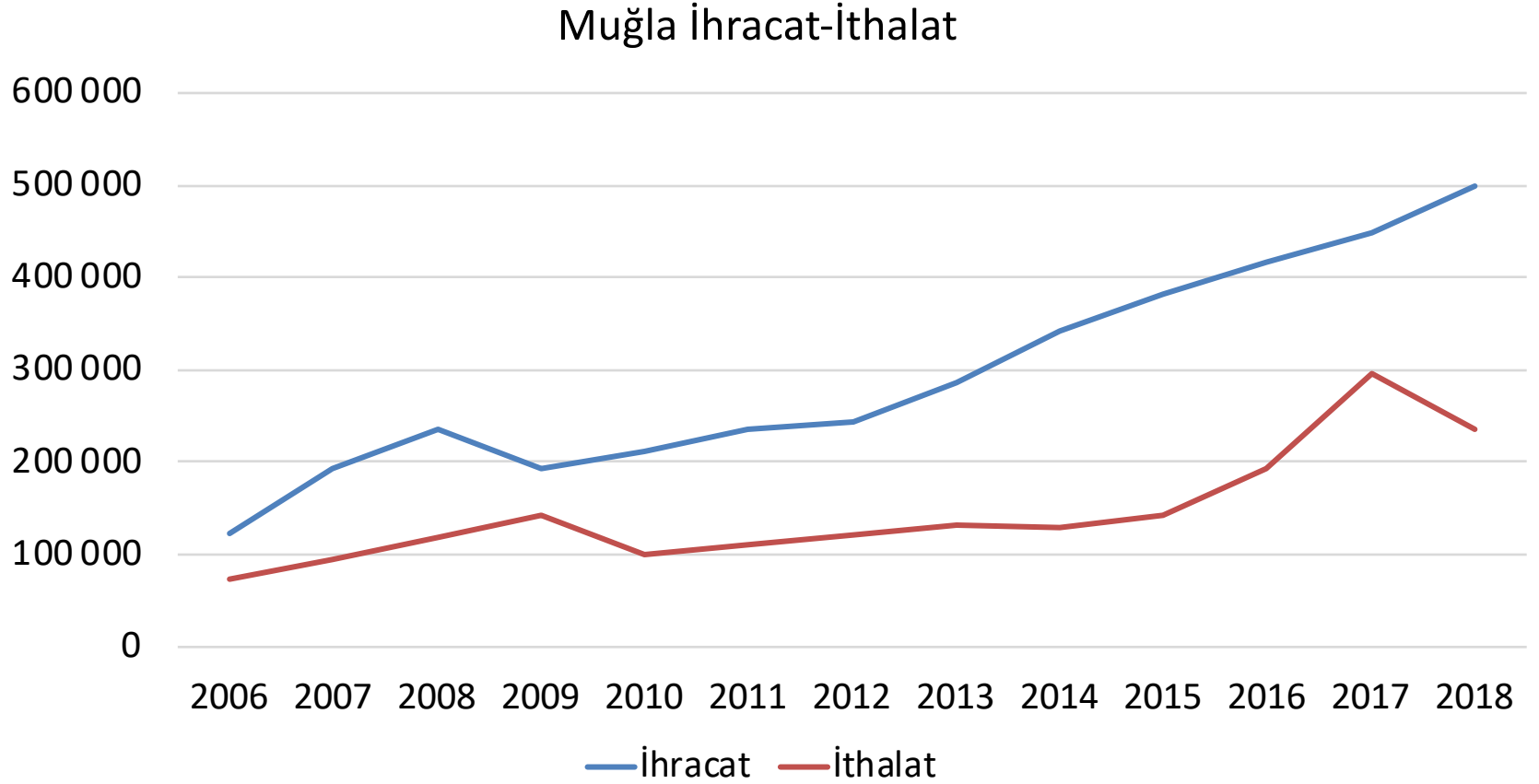
2017 yılında Muğla'da faaliyet gösteren kayıtlı işletme sayısı bakımından *Perakende Ticareti, Yiyecek-İçecek Hizmeti ve Bina İnşaatı* işkollarında faaliyet gösteren işletmeler ağırlıktadır.

Muğla firmaları ağırlıklı olarak kendi içine ve Türkiye'nin üç büyük iline (*İstanbul, Ankara, İzmir*) satış yapıyor.

2017 Muğla'nın Ticaret Yaptığı İller
Satan İl: Muğla

MUĞLA	7.609.564.950 ₺	45,20
İSTANBUL	3.446.139.239 ₺	20,47
ANKARA	1.468.868.330 ₺	8,73
İZMİR	1.256.350.201 ₺	7,46
ANTALYA	691.643.288 ₺	4,11
TEKİRDAĞ	371.030.001 ₺	2,20
DENİZLİ	352.529.243 ₺	2,09
AYDIN	292.969.888 ₺	1,74
BURSA	138.260.993 ₺	0,82
Diğer 72 İl	130.687.085 ₺	7,17
	16.834.637.943 ₺	100

Muğla, son 13 yıldır dış ticaret fazlası veriyor.

Muğla'nın Dış Ticareti, Bin ABD \$

Muğla, 2018 yılında en çok Yunanistan'a ihracat yaptı. Muğla, 2018 yılında en çok balıkçılık sektörü ürünleri ihracatını yaptı.

Muğla'nın En Fazla İhracat Yaptığı 10 Ülke
(507.858.445\$-2018)

Ülkeler	İhracat Değeri	Toplam İçindeki Payı
Yunanistan	64.874.260	12,77
Almanya	43.832.597	8,63
Hollanda	43.485.270	8,56
Rusya	37.457.616	7,38
İsrail	33.111.790	6,52
İtalya	31.471.064	6,20
ABD	31.284.830	6,16
İspanya	23.543.839	4,64
İngiltere	21.882.925	4,31
Portekiz	15.505.806	3,05

Muğla'nın En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler
(507.858.445\$-2018)

Sektörler (ISIC Rev3-Düzyey 4)	İhracat Değeri	Toplam İçindeki Payı
Balıkçılık	215.219.934	42,38
Balık ürünleri	102.912.814	20,26
Taş	46.886.002	9,23
Eğlence ve sportif amaçlı tekneler	37.238.604	7,33
Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taş ocakçılığı	22.951.949	4,52
Sebze, bahçe ve kültür bitkileri ürünleri	11.677.227	2,30
Kum, kil ve taşocakçılığı	11.624.821	2,29
Meyveler, sert kabuklular, içecek ve baharat bitkileri	11.116.195	2,19
Kuyumculuk ve ilgili maddeler	8.245.794	1,62
Hazır hayvan yemleri	6.208.204	1,22

- İhracatın % 68'i 10 ülkeye, % 32'si 120 ülkeye.
- İhracatın % 79,1'i dört ana sektörün yaptığı ihracattır.
- Toplam ihracatın % 62,6'sı balıkçılık ve balık ürünlerine ait ürünlerdir.

Muğla 2018 yılında en çok Fas'tan mal ithal etti.

Muğla'nın En Fazla İthalat Yaptığı 10 Ülke
(2018, 1000\$)

Ülkeler	İthalat Değeri	Toplam İçindeki Payı
Fas	39.640.885	15,51
Norveç	33.393.788	13,06
Moritanya	24.248.653	9,49
Güney Afrika Cumhuriyeti	24.209.061	9,47
İtalya	21.203.710	8,30
Fransa	16.285.468	6,37
Polonya	13.017.788	5,09
ABD	8.839.169	3,46
Almanya	7.779.528	3,04
Çin	7.284.286	2,85

Muğla'nın En Fazla İthal Ettiği Ürünler (2018,
1000\$)

Sektörler (ISIC Rev3-Düzey 4)	İthalat Değeri	Toplam İçindeki Payı
Balık ürünleri	101.321.168	39,64
Bitkisel ve hayvansal sıvı ve katı yağlar	42.010.592	16,44
Eğlence ve sportif amaçlı tekneler	24.664.989	9,65
Maden, taşocağı ve inşaat makineleri	15.665.806	6,13
İçten yanmalı motor ve türbin; (uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç)	6.563.444	2,57
Buhar kazanı (merkezi kalorifer kazanları hariç)	5.663.123	2,22
Atık ve hurdalar	5.580.971	2,18
Elektrik mororu, jeneratör, trasformatörler	4.499.654	1,76
Tarım ve orman makineleri	2.697.057	1,06
Kuyumculuk ve ilgili maddeler	2.306.515	0,90

- İthalatın % 76,6'sı 10 ülkeden yapılmakta ve kalan 120 ülkeden yapılmakta.
- İthalatın % 65,7'si üç ana sektörde yapılan ithalata aittir.
- Toplam ithalatın % 39,64'ü balık ürünleri ithalatıdır.

- Muğla'nın sosyal yapısı
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- **Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı**
- Muğla'nın finansal yapısı
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- Muğla'da turizm
- Muğla'da eğitim
- Muğla'da sağlık

- Muğla'nın sanayi sektörlerinde varlığı oldukça sınırlıdır.
- 2018 İSO-1000 sıralama araştırmasında Muğla'dan iki işletme vardır.
 - Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhracat İthalat ve Ticaret A.Ş. (158.)
 - Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretimi İhracat İthalat ve Ticaret A.Ş. (169.)
- Fortune 500 Türkiye 2018 sıralama araştırmasında ise Muğla'da üç işletme vardır.
 - Kılıç Deniz Ürünleri Üretimi İhracat İthalat ve Ticaret A.Ş. (226.)
 - Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretimi İhracat İthalat ve Ticaret A.Ş. (318.)
 - Acarlar Ticaret Sanayi ve Turizm A.Ş. (334.)
- Muğla ilindeki işletmelerinin faaliyet alanları açısından değerlendirildiğinde öne çıkan sektörler şöyledir:
 - Su Ürünleri ve Hayvansal Mamül Sektörü
 - Madencilik Sektörü
 - Gemi ve Yat Yapımı Sektörü
 - Yaş Sebze ve Meyve Sektörü
 - Turizm Sektörü

Muğla'nın 2018 ihracatında öne çıkan ihraç ürünlerinin dört sektöre ait olduğu görülmektedir.

<i>ISIC Rev3 Düzey4'e Göre Kategoriler</i>	<i>İhracat Değeri</i> <i>(Dolar)</i>	<i>Payı</i>
Balıkçılık	215.219.934	42,38
Balık ürünleri	102.912.814	20,26
Taş	46.886.002	9,23
Eğlence ve sportif amaçlı tekneler	37.238.604	7,33
Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taşocakçılığı	22.951.949	4,52
Sebze, bahçe ve kültür bitkileri ürünleri	11.677.227	2,30
Kum, kil ve taşocakçılığı	11.624.821	2,29
Meyveler, sert kabuklular, içecek ve baharat bitkileri	11.116.195	2,19
Kuyumculuk ve ilgili maddeler	8.245.794	1,62
Hazır hayvan yemleri	6.208.204	1,22
Toplam	507.858.445	

- On kategoride ihraç edilen ürünler 2018 Muğla ihracatının % 93,35'ini oluşturmaktadır.
- 2018 Yılı Muğla Toplam İhracat Değeri: 507.858.445 dolar.

Muğla İli balıkçılık sektörü açısından Türkiye'nin öncü ilidir.

- 20 farklı canlı deniz hayvanının üretiminde 2017 yılında Muğla 99734 ton ile Türkiye birincisidir.
- 35500 ton Çipura (Deniz), 46000 ton Levrek (Deniz) ve 17500 ton Alabalık (Gökkuşuğu) (İçsu) üretimiyle Türkiye'de en fazla su ürünleri yetiştiricilik üretim miktarına sahip ilidir.

- Muğla'nın sosyal yapısı
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- **Muğla'nın finansal yapısı**
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- Muğla'da turizm
- Muğla'da eğitim
- Muğla'da sağlık

Muğla'da girişim sayısı, net satışlar ve aktifler (2017)

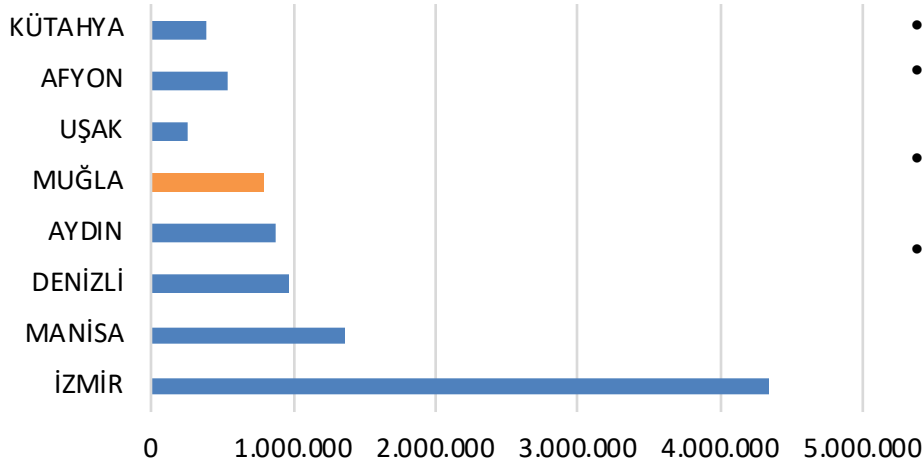
- Girişim sayısı açısından Muğla, Türkiye ortalamasının üzerindedir. (Muğla 11. sırada)
 - Türkiye Ortalaması: 15.791
 - Muğla: 20.538
- Net satışlar açısından Muğla, Türkiye ortalamasının altındadır. (Muğla 25. sırada)
 - Türkiye Ortalaması: 79.119.892.384 TL.
 - Muğla: 29.634.481.267 TL
- İşletmelerin aktif büyüklüğü açısından Muğla, Türkiye ortalamasının altındadır. (Muğla 19. sırada)
 - Türkiye Ortalaması: 86.078.189.318 TL.
 - Muğla: 40.209.972.559 TL

Muğla'da işyeri sayısı, net satışlar ve aktifler (2017)

- İşyeri sayısı açısından Muğla, Türkiye ortalamasının üzerindedir. (Muğla 10. sırada)
 - Türkiye Ortalaması: 21.874
 - Muğla: 31.344
- Net satışlar açısından Muğla, Türkiye ortalamasının altındadır. (Muğla 20. sırada)
 - Türkiye Ortalaması: 78.669.384.760 TL.
 - Muğla: 48.856.469.179 TL
- İşletmelerin aktif büyüklüğü açısından Muğla, Türkiye ortalamasının altındadır. (Muğla 14. sırada)
 - Türkiye Ortalaması: 85.647.624.569 TL.
 - Muğla: 78.148.268.532 TL

Muğla, takipteki alacaklar açısından Türkiye ortalamasının altında.

Takipteki Alacaklar (Ege Bölgesi, 2018, bin TL)

- Takipteki alacakların Türkiye ortalaması: 1.178.014.000 TL
- Takipteki alacaklar Muğla: 790.625.000 TL.
- Takipteki alacakların toplam nakdi kredilere oranı Türkiye ort: 4,12
- Takipteki alacakların toplam nakdi kredilere oranı Muğla ort: 3,39
- Muğla takipteki alacaklar açısından 21. sırada.

	Oran (Muğla)	Oran (Türkiye Ortalaması)	Türkiye'deki Sıralaması
Toplam Nakdi Kredi Toplam Mevduat Oranı	99,00	161,4	76
Toplam Nakdi Kredi Tasarruf Mevduatı Oranı	114,25	220,17	77
Konut Kredisi Performans Oranı	0,48	0,51	42
Taşıt Kredisi Performans Oranı	2,4	3,51	67
Diğer Tüketici Kredileri Performans Oranı	4,19	4,44	45
Finansal Kuruluşlar Kredi Performans Oranı	7,73	6,46	11

Muğla, karşılıksız çek tutarı en yüksek olan Türkiye'deki 18. il, Ege Bölgesi'ndeki 3. ildir.

(2018)

İller	Karşılıksız Çek Tutarı (Bin TL)	Karşılıksız Çek Adeti	Karşılıksız Çek Tutarının Toplam İçindeki Payı
İstanbul	10.427.740	169.931	35,49
Ankara	3.269.618	49.962	11,13
İzmir	1.754.337	33.410	5,97
Denizli	364.466	6.374	1,24
Muğla	242.668	5.688	0,83
Manisa	218.574	5.914	0,74
Aydın	209.809	4.882	0,71
Afyonkarahisar	86.589	2.444	0,29
Kütahya	61.957	2.194	0,21
Uşak	52.706	1.814	0,18

Muğla, protesto edilen senet tutarı en yüksek olan Türkiye'deki 7. il, Ege Bölgesi'ndeki 2. ildir.

(2018)

İller	Protesto Edilen Senet Tutarları (Bin TL)	Protesto Edilen Senet Adedi	Protesto Edilen Senet Tutarının Toplam İçindeki Payı
İstanbul	5.960.840	150.120	32,14
Ankara	1.867.739	78.580	10,07
İzmir	984.805	46.690	5,31
Muğla	497.996	12.591	2,69
Manisa	266.828	14.208	1,44
Denizli	217.437	12.171	1,17
Aydın	188.465	11.771	1,02
Afyonkarahisar	85.784	6.739	0,46
Uşak	67.677	4.018	0,36
Kütahya	50.038	4.178	0,27

- Muğla'nın sosyal yapısı
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- Muğla'nın finansal yapısı
- **Muğla'da tarım ve hayvancılık**
- Muğla'da turizm
- Muğla'da eğitim
- Muğla'da sağlık

Tarım sektörü, Muğla'nın önemli sektörlerinden biridir.

- 2018 yılında Muğla'da işlenen toplam tarım alanı 109.626 hektardır.
- Muğla, tahıllar ve diğer bitkisel ürünler grubunda birçok ürünün, birçok sebze türünün ve meyveler, içecek ve baharat bitkileri grubundaki birçok ürünün üretiminde Türkiye'nin ilk on ili içerisinde.
- Örtü altı sebze ve meyve üretim miktarı açısından Türkiye'nin dördüncü ilidir.
- Büyükbaş hayvan sayısı açısından Türkiye'nin 24. ili, küçükbaş hayvan açısından Türkiye'nin 41. ilidir. (2018).

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	Türkiye Sıralaması	Üretim Miktarı (Muğla, ton)	Toplam Üretim (Türkiye, ton)	İl Üretiminin Toplam Üretimindeki Payı
Darı	1	1864	4397	42,39
Bakla, Kuru (Yemlik)	1	3893	7295	53,37
Börülce (kuru)	2	249	1443	17,26
Mısır (Hasıl)	2	20093	215443	9,33
Triticale	3	10365	170000	6,10
Susam Tohumu	3	3115	17437	17,86
Burçak (dane)	4	86	3371	2,55
Adaçayı	4	28	428	6,54
Arpa (Yeşilot)	4	38452	416963	9,22
Oğul Otu (Melisa)	5	1	84	1,19
Yulaf (Yeşilot)	6	122489	2843686	4,31
Yem Şalgamı	6	9392	298373	3,15
İtalyan Çimi (Yemlik)	6	34921	448086	7,79
Lavanta	6	10	1040	0,96
Burçak (Yeşilot)	7	1024	16507	6,20
Fiğ (Adi) (Yeşilot)	8	85789	2537281	3,38
Sorgum (Yeşilot)	8	2813	66808	4,21

Muğla Sebze Üretimi, 2018

Sebze	Türkiye Sıralaması	Üretim Miktarı (Muğla, ton)	Toplam Üretim (Türkiye, ton)	İl Üretiminin Toplam Üretimindeki Payı
Börülce, Taze	1	6644	17657	37,63
Pepino	2	4	24	16,67
Barbunya, Taze	2	15284	88024	17,36
Kabak (Sakız)	3	28367	474527	5,98
Domates (Sofralık)	3	674844	8414920	8,02
Lahana (Beyaz)	4	23526	516951	4,55
Patlıcan	4	40009	836284	4,78
Kereviz (Sap)	5	62	2179	2,85
Hıyar (Sofralık)	5	56012	1701735	3,29
Bamya	6	1657	29111	5,69
Marul (İceberg)	6	2112	84160	2,51
Pazı	6	132	9631	1,37
Marul (Göbekli)	7	9694	215725	4,49
Enginar	8	930	39477	2,36
Maydanoz	8	1391	78961	1,76
Biber (Çarliston)	8	433	99390	0,44
Fasulye, Taze	8	23325	580949	4,01
Sarımsak (Taze)	8	722	25519	2,83
Turp (Beyaz)	8	20	5914	0,34
Karnabahar	9	6889	225151	3,06
Brokoli	9	1179	69592	1,69
Bakla, Taze	9	1281	38921	3,29
Roka	9	179	12930	1,38
Dereotu	9	66	8318	0,79
Karpuz	9	101780	4031174	2,52
Pırasa	9	5615	252958	2,22
Lahana (Kırmızı)	10	2045	187948	1,09

Muğla Meyveler İçecek ve Baharat Bitkileri Üretimi, 2018

Meyveler İçecek ve Baharat Bitkileri	Türkiye Sıralaması	Üretim Miktarı (Muğla, ton)	Toplam Üretim (Türkiye, ton)	İl Üretiminin Toplam Üretimindeki Payı
Nar	2	87306	537847	16,23
Avokado	3	79	3164	2,50
Limon ve Misket Limonu	3	99840	1100000	9,08
Portakal (Washington)	3	220325	1395550	15,79
Anason, İşlenmemiş	3	1000	8664	11,54
Diğer Portakallar	3	44887	432150	10,39
Mandalina (Klemantin)	3	10962	105300	10,41
Mandalina (Diğer)	4	9554	685550	1,39
Greyfurt (Altıntop)	4	6936	250000	2,77
Yenidünya (Malta Eriği)	4	321	15984	2,01
Keçiboynuzu (Harnup)	4	776	15506	5,00
Turunç	4	176	2052	8,58
Muz, Plantain ve Benzerleri	5	1840	498888	0,37
Ahududu	6	10	5875	0,17
Badem	6	5028	100000	5,03
Portakal (Yafa)	7	398	72300	0,55
Hünnap	7	14	792	1,77
Böğürtlen	7	18	2540	0,71
Sofralık Üzüm (Çekirdeksiz)	8	1705	458061	0,37
Kekik, İşlenmemiş	8	48	15895	0,30
Biber, Kuru, İşlenmemiş	9	24	227380	0,01
Mandalina (Satsuma)	10	1765	853340	0,21

- Muğla, arıcılık alanında faaliyet gösteren işletme sayısı açısından Türkiye’de birinci ildir.
- Muğla ili, yeni tip kovan sayısı açısından da Türkiye’de birinci ildir.
- Üretim açısından da Ordu ilinden sonra, % 14’lük payı ile Türkiye’de bal üretiminde ikinci ildir.

Arıcılık Faaliyeti ve Bal Üretimi (seçilmiş iller) (2018)	Arıcılık faaliyeti yapan işletme sayısı	Arıcılık faaliyeti yapan işletme sayısı (oran)	Doğal Bal Üretimi (Ton)	Toplam Doğal Bal Üretimi İçinde İllerin Payı	Arılar (Kovan Halinde), Yeni Tip) ve Kovan Sayısı
Adana	2236	3%	10941,224	10%	460527
Antalya	2414	3%	2305,204	2%	229689
Aydın	1744	2%	4227,038	4%	280409
Muğla	4710	6%	14777,074	14%	933155
Ordu	2625	3%	16993,5	16%	568451
Trabzon	2136	3%	1069,458	1%	179930
	81830		107920,097		

Muğla ilinin tescil edilmiş 8 coğrafi işareti bulunmaktadır. 14 ürün için de başvuru yapılmıştır.

<i>Coğrafi İşaretin Adı / Geleneksel Ürün Adı</i>	<i>Dosya No</i>	<i>Başvuru Tarihi</i>	<i>Tescil No</i>	<i>Türü</i>
MİLAS EL HALISI	C1996/020	21.06.1996	15	Mahreç İşareti
BODRUM MANDARİNİ	C2009/043	3.12.2009	162	Menşe Adı
MUĞLA KÖFTESİ	C2017/144	21.09.2017	347	Mahreç İşareti
MUĞLA SARAYLISI	C2017/143	21.09.2017	346	Mahreç İşareti
MUĞLA ÇAM BALI	C2007/013	24.09.2007	379	Menşe adı
MİLAS TEPİSİ BÖREĞİ	C2017/231	19.12.2017	395	Mahreç İşareti
MİLAS ZEYTİNYAĞI	C2014/043	24.06.2014	201	Menşe Adı
MİLAS YAĞLI ZEYTİNİ	C2017/233	19.12.2017	446	Menşe Adı

- Muğla'nın sosyal yapısı
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- Muğla'nın finansal yapısı
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- **Muğla'da turizm**
- Muğla'da eğitim
- Muğla'da sağlık

Muğla'da iki havalimanı bulunmaktadır. İki havalimanının toplam uçuş ve yolcu sayıları temelli havayolu taşımacılığı kapasitesi açısından değerlendirildiğinde Muğla Türkiye'nin beşinci büyük ilidir.

Uçak Trafiği

Havalimanları	2017 YIL SONU			2018 YIL SONU			2018/2017 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	142.451	318.334	460.785	136.005	328.641	464.646	-5	3	1
İstanbul Sabiha Gökçen(*)	139.267	80.904	220.171	145.234	87.041	232.275	4	8	5
Ankara Esenboğa	99.384	18.453	117.837	100.258	19.513	119.771	1	6	2
İzmir Adnan Menderes	72.073	17.834	89.907	71.466	19.981	91.447	-1	12	2
Antalya	51.703	107.632	159.335	53.112	138.448	191.560	3	29	20
Muğla Dalaman	14.399	13.858	28.257	17.251	18.220	35.471	20	31	26
Muğla Milas-Bodrum	20.565	7.955	28.520	21.272	11.873	33.145	3	49	16
Muğla Toplam	34.964	21.813	56.777	38.523	30.093	68.616			

Yolcu Sayısı

Havalimanları	2017 YIL SONU			2018 YIL SONU			2018/2017 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	19.629.425	44.476.589	64.106.014	19.216.523	49.130.261	68.346.784	-2	10	7
İstanbul Sabiha Gökçen(*)	21.075.833	10.310.205	31.386.038	22.514.048	11.619.569	34.133.617	7	13	9
Ankara Esenboğa	13.828.365	1.988.793	15.817.158	14.498.102	2.241.901	16.740.003	5	13	6
İzmir Adnan Menderes	10.474.760	2.349.550	12.824.310	10.679.606	2.730.772	13.410.378	2	16	5
Antalya	7.423.766	18.448.685	25.872.451	7.575.871	24.127.993	31.703.864	2	31	23
Muğla Dalaman	1.461.033	2.257.735	3.718.768	1.615.590	2.935.900	4.551.490	11	30	22
Muğla Milas-Bodrum	2.576.262	925.268	3.501.530	2.670.185	1.505.927	4.176.112	4	63	19
Muğla Toplam	4.037.295	3.183.003	7.220.298	4.285.775	4.441.827	8.727.602			

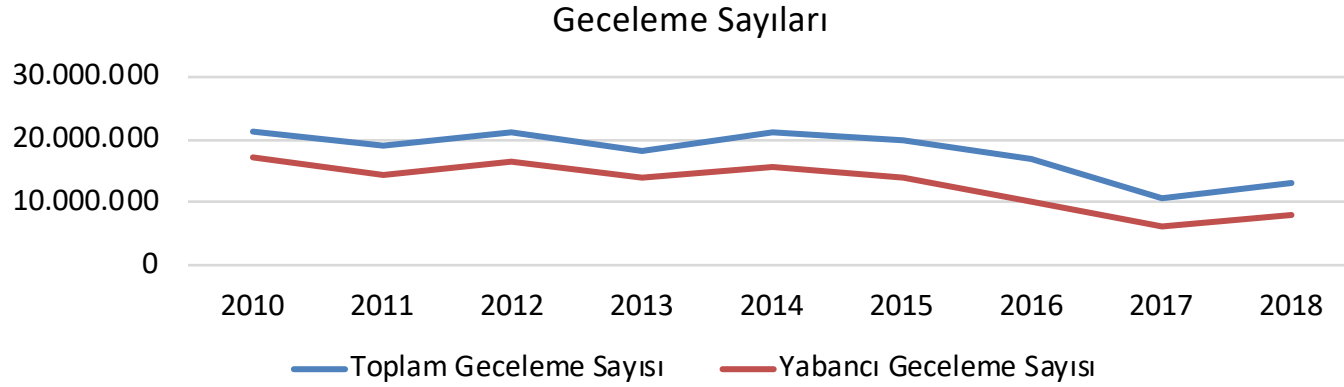
Muğla turist çekme açısından Türkiye'deki en yüksek sayısal değerlerine sahip ilk beş ilinden biridir.

2018	Toplam Geliş	Yabancı Geliş	Toplam Geceleme	Yabancı Geceleme
Sayı	2.892.969	2.723.815	13.076.741	8.195.266
Türkiye Sıralaması	5	4	3	3

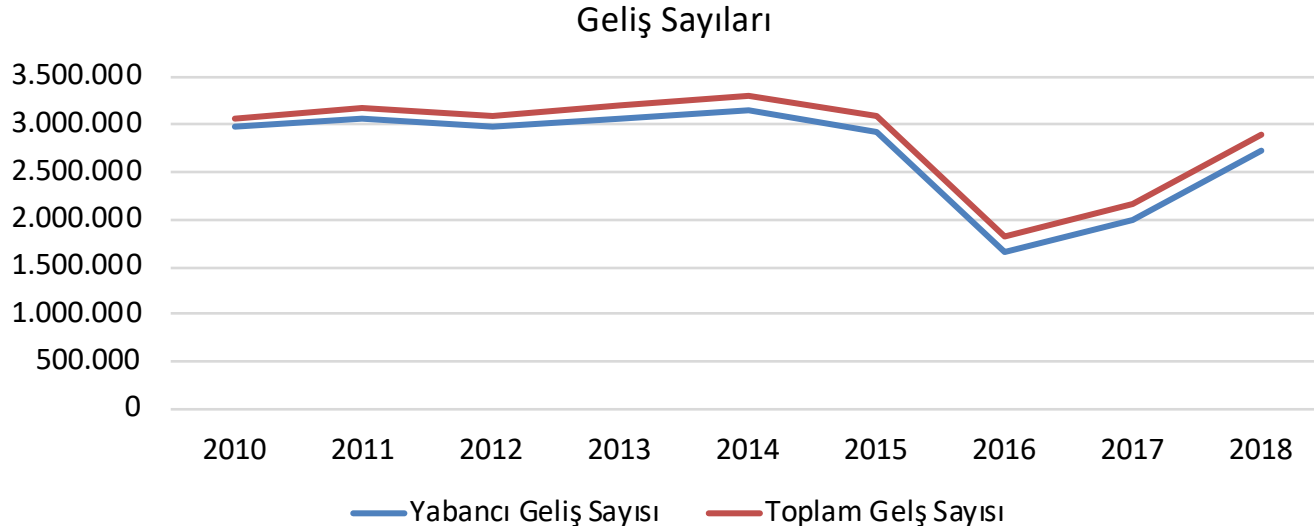
Muğla konaklama tesisleri açısından da Türkiye'deki en yüksek kapasiteye sahip üç ilinden biridir.

2018			Türkiye Sıralaması
Turizm İşletme Belgeli	Tesis Sayısı	403	3
	Oda Sayısı	51954	3
	Yatak Sayısı	111121	3
Turizm Yatırım Belgeli	Tesis Sayısı	106	2
	Oda Sayısı	11205	3
	Yatak Sayısı	25727	3

Geceleme sayıları 2014'ten 2017'ye düşüş gösterse 2018'de tekrar yükselişe geçmiştir.

Geliş sayıları 2016'da en düşük düzeylerde gerçekleşse de son iki yıl tekrar yükselişe geçmiştir.

- Muğla İli kültür turizmi açısından da önemli avantajlara sahiptir. Türkiye'nin en uzun kıyı şeridine sahip olan Muğla, aynı zamanda kültür turizmi açısından çok önemli avantajları söz konusudur.

- UNESCO dünya mirası kalıcı listesinde bir, geçici listesinde ise biri Antalya ile birlikte ortak olmak üzere toplam altı tane kültür mirasına sahiptir.
- Antalya'dan sonra UNESCO'nun kalıcı ve geçici listelerde en fazla kültür mirasına sahip olan Türkiye'deki ikinci ildir.

UNESCO Kültür Mirası Kalıcı Liste

Xanthos-Letoon	Muğla ve Antalya

UNESCO Kültür Mirası Geçici Liste

Ancient Cities of Lycian Civilization (06/02/2009)	Muğla ve Antalya
Ancient City of Kaunos (15/04/2014)	Muğla (Dalyan)
Ancient City of Stratonikeia (13/04/2015)	Muğla (Yatağan)
Mausoleum and Sacred area of Hecatomnus (13/04/2012)	Muğla (Milas)
Medieval City of Beçin (13/04/2012)	Muğla (Milas)
The Bodrum Castle (13/04/2016)	Muğla (Bodrum)

Kültür Turizmi İçin Önemli Merkezler

(UNESCO listelerinin dışındaki bazı yerler)

- Lagina Kutsal Alanı
- Euromos Antik Kenti
- İassos Antik Kenti
- Labranda Antik Kenti
- Bafa Gölü Çevresi Antik Mirası
- Knidos Antik Kenti
- İlk Türk Müzecisi Osman Hamdi Beyin Konağı
- Sedir Adası ve Kleopatra Plajı
- Kanuni Sultan Süleyman Yolu
- Likya Yolu (Fethiye parkuru)
- Kaya Köyü

Spor Turizmi İçin Önemli Merkezler

- Ölüdeniz Babadağ Yamaç Paraşütü
- Muğla Akyaka Rüzgar Sörfü
- Marmaris, Bodrum ve Fethiye Dalış Noktaları

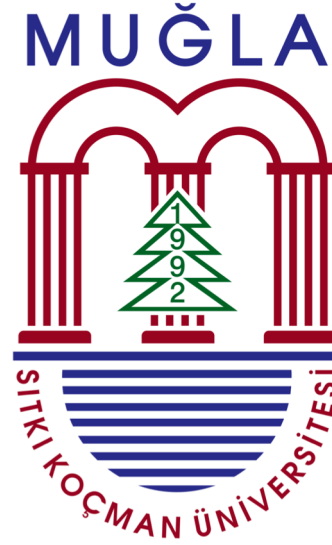

- Muğla'nın sosyal yapısı
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- Muğla'nın finansal yapısı
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- Muğla'da turizm
- **Muğla'da eğitim**
- Muğla'da sağlık

Muğla'da Eğitim İstatistikleri

Seçilmiş Bazı Göstergeler	2017 verileri
İlk ve ortaokul /Derslik başına düşen öğrenci sayısı	17
İlkokul okul sayısı	325
İlkokul öğrenci sayısı	45.408
İlkokul öğretmen sayısı	3542
Ortaöğretim/Derslik başına düşen öğrenci sayısı	18
Ortaokul okul sayısı	241
Ortaöğretim öğrenci sayısı	55.592
Ortaöğretim öğretmen sayısı	4.303

1992 yılında kurulmuş olan Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, ilin hızla büyüyen üniversitesidir.

- 44533 öğrenci
- 21 fakülte
- 4 enstitü
- 3 yüksek okul
- 15 meslek yüksek okulu
- 44 araştırma merkezi
- 737 program
- 1511 akademik personel
- 826 idari personel

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

- 2017-2018 Eğitim ve Öğretim Yılında
 - 1056 yabancı uyruklu öğrencisi bulunmaktadır.
- 2012 yılında kurulan Muğla Teknopark'ın inşaatı hızla devam etmektedir.
- Üniversite bünyesinde Teknoloji Transfer Ofisi kurulma çalışmaları devam etmektedir.

- Muğla'nın sosyal yapısı
- Muğla'nın ekonomik yapısı
- Muğla'nın sanayi ve ticaret yapısı
- Muğla'nın finansal yapısı
- Muğla'da tarım ve hayvancılık
- Muğla'da turizm
- Muğla'da eğitim
- **Muğla'da sağlık**

Muğla, hastane sayısı 20 ve üzeri olan 24 ilden biridir.
Muğla, yatak sayısı 2000 ve üzeri olan 33 ilden biridir.

	Bin kişi başına düşen toplam hekim sayısı	Hastane sayısı	Hastane yatak sayısı	Yüzbin kişi başına toplam hastane yatak sayısı
2017	2	22	2.019	215

	Yoğun Bakım Yatak Sayısı	10.000 Kişiye Düşen Yoğun Bakım Yatağı Sayısı	Nitelikli Yatak Sayısı	10.000 Kişiye Düşen Yatak Sayısı
2017	256	2,7	1254	21,5

Muğla, aile hekimliği birim sayısı 250 ve üzeri olan 29 ilden biridir.

Muğla, ambulans sayısı 70 ve üzeri olan 21 ilden biridir.

Muğla, toplam hekim sayısı 1700 ve üzeri olan 22 ilden biridir.

Muğla, diş hekimi sayısı 350 ve üzeri olan 16 ilden biridir.

	Aile Hekimliđi Birim Sayısı	112 İstasyon Sayısı	112 Ambulans Sayısı
2017	290	44	74

	Toplam Hekim	Diř Hekimi	Eczacı
2017	1720	375	486